

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези VII Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(04-05 листопада 2021 р.)**

1 том

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези VII Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 04-05 листопада 2021 р.). — Т.1. - Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. — 102 с.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету музичної та хореографічної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 3 від 18.10. 2021 р.

Редакційна колегія:

Шип С.В., доктор мистецтвознавства, професор;

Батюк Н.О., кандидат педагогічних наук, доцент

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2021

*Хан Хуйюнь,
аспірантка кафедри музичного мистецтва і хореографії
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,*

ВИКОРИСТАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПЕРЕБІГУ ЗАГАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА КИТАЮ.

Анотація. У статті розглядається деякі особливості організації та методики загального музичного навчання сучасних українських та китайських школярів, віднесених до покоління Альфа, з метою залучення їх до музичного мистецтва загальнолюдського та національного рівнів. Метою статті є аналіз та узагальнення наукових досліджень, а також педагогічних спостережень щодо використання в роботі з даними школярами аудіовізуальних технологій на уроках музичного мистецтва. Відзначено, що багато практикуючих українських та китайських учителів музичного мистецтва ще слабо володіють технологіями мистецької інноватики, зокрема аудіовізуальними освітніми технологіями. Одночасно зазначено, що сучасні вчителі даного профілю мають володіти вказаними технологіями та вміти системно впроваджувати їх під час здійснення загальної музичної освіти. (*Гороль П. К., Джоу Юнь, Рак В., Чан Веньцзін та ін.*). Особливо підкреслено необхідність професійного опанування таких технологій майбутніми учителями музичного мистецтва, включно технологію, що передбачає синхронне використання звучання фонограми музичного твору з одночасною демонстрацією відеозапису його виконання. Приведено також деякі рекомендації з оволодіння майбутніми вчителями-музикантами аудіовізуальними технологіями під час навчання.

Ключові слова: *аудіовізуальні освітні технології, загальна музична освіта, школярі покоління Альфа.*

На новому етапі розвитку інформаційного суспільства та глобалізації, важлива роль в процесі організації мистецько-музичної освіти, зокрема, загальної музичної освіти, відведена інноваційним технологіям, серед котрих особливе місце належить освітнім інформаційно-комунікативним (ІКТ), включно аудіовізуальним технологіям. У зв'язку зі глобальним поширенням інтернет-мережи та суттєвою зміною світового соціокультурного середовища, перед музично-педагогічною спільнотою, - науковцями, методистами та учителями музичного мистецтва, що працюють в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) багатьох країн світу, в тому

числі України та Китаю, гостро постало питання масового залучення школярів до загальнолюдських та національних культурних цінностей, зокрема, до світового тезаурусу музичного мистецтва, що є одним з важливим аспектів всебічного розвитку людської особистості та формування у молоді належної музичної культури.

Відомо, що в обох країнах формування основ музичної культури школярів визначено головною метою сучасної загальної музичної освіти. Певні труднощі в досягненні цієї мети є процесі викладання музичного мистецтва сучасним дітям, віднесених до покоління Альфа. Ці діти народилися в часи розвинутої інтернет-мережи та навчилися користуватися інтернет-ресурсами, зокрема музичними ресурсами YouTube раніше, ніж читати. Як наголошують українські та китайські учені, школярі покоління Альфа суттєво «відрізняються від їх батьків і самих педагогів своїми психофізіологічними і психологічними характеристиками, художніми смаками і уподобаннями». (Федорець, Го Цзюнь, 2020). Йдеться про «особливості сприйняття будь-якої інформації, в тому числі й творів музичних мистецтва». (Там же). Завдяки постійному «спілкуванню» з електронними гаджетами у більшості сучасних школярів домінує «кліпове» мислення. Вони вміють швидко переключатися, реагувати на зміни. Але багато хто з цих дітей у разі, коли сприймає інформацію лише слуховим аналізатором, не може концентрувати увагу тривалий час, досить поверхнево її аналізує та неміцно засвоює.

Одною з продуктивних аудіовізуальних технологій, розповсюджених у світі, є використання відеозапису виконання музичних творів різних жанрів, форм та епох під час сприймання їх школярами. Багато українських та китайських учителів музичного мистецтва знають, що одночасне поєднання зорових та слухових образів в роботі зі школярами покоління Альфа, не тільки значно підвищує ефективність сприймання музичного твору, але й привносить в освітній процес позитивну емоційну складову. Сучасні наукові дослідження та педагогічні спостереження на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО обох країн доводять, що «візуалізація процесу виконання музичних творів, особливо музично-драматичних (оперних, балетних) вистав, концертів тощо в форматі відео, є провідним засобом» впровадження технології мистецької інноватики, «яким потрібно користуватися усім вчителям музичного мистецтва». (Федорець, Го Цзюнь, 2020). Досвід доводить, що застосування аудіовізуальних технологій при викладанні в сучасних ЗЗСО предметів «Музичне мистецтво» та «Мистецтво», «допомагає довше утримувати увагу учнів, пробуджує у сучасних школярів живий інтерес до музичного

мистецтва, формує гарний художній смак», що є важливим напрямком в процесі формування у них справжньої музичної культури. *(Там же).*

Таким чином, при правильному використанні, аудіовізуальні освітні технології під час здійснення загальної музичної освіти є перспективним і досить високоефективним методичним інструментом. Таки технології дозволяють надавати музично-мистецьку інформацію у більшому обсязі, ніж деякі традиційні музично-педагогічні методи, та значно підвищують ефективність викладання предметів мистецтво-музичного циклу. Адже доведено, що застосування вказаних технологій плідно впливає на якість освітнього процесу, помітно сприяє ефективному розвитку музичних здібностей школярів та набуттю ними відповідних освітніх компетентностей. *(Вершиніна Л., Заря Л. О., Затямина Т., Чан Веньцзін та ін.).* Таким чином, застосування аудіовізуальних технологій в перебігу загальної музичної освіти, зокрема під час сприймання музичних творів, є доцільним та важливим напрямком впровадження технологій мистецької інноватики в роботу ЗЗСО України та Китаю. У зв'язку з цим, гостро виникає питання опанування аудіовізуальних технологій майбутніми учителями музичного мистецтва, які навчаються на відповідних факультетах педагогічних університетів обох країн.

Література:

1. Вершиніна Л. Х. (2013). Мультимедійні технології на уроках музики. URL: <https://videouroki.net/razrabotki/multimediyni-tekhnologii-na-urokakh-muzichnogo-mistetstva.html>
2. Гороль П. К. (2007). Сучасні інформаційні засоби навчання : *навч. посіб. П. К. Гороль, Р. С. Гуревич.* Київ : Освіта України. 535 с.
3. Джоу Юнь. (2017). Історичні передумови та сучасні тенденції розвитку музично-педагогічної освіти в КНР. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* Вип. 55 (108). URL: <http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2017/55/4.pdf>
4. Заря Л. О. (2013). Використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва. *Наукові записки кафедри педагогіки.* Харків. Вип. XXXIII. С.111–116.
5. Затямина Т. (2006). Комп'ютерні технології на уроці музики. *Мистецтво в школі.* №5. С. 41–43.
6. Рак В. Інформаційні засоби і технології в освіті. *Вісник Львів ун.-ту. Серія педагогічна.* 2001. №15. С. 201–205.
7. Федорець М., Го Цзюнь. (2020). Актуальні питання підготовки майбутніх учителів до формування музичної культури сучасних школярів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології.* Суми. № 8 (102). С. 485-495.

8. Чан Веньцзін. (2011). Новий стандарт музики. Електронний ресурс. (Китайською мовою).
URL: http://www.chinadmd.com/file/pvoooxppwzpousbxtvvsisst_1.html

Баньковський А. М.,
заслужений працівник культури України, доцент кафедри
Овод Н. М.,
заслужений працівник культури України, доцент кафедри
*(Тернопільський національний педагогічний
університет ім. В. Гнатюка, Україна)*

ДО ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СТУДЕНТСЬКИХ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ ВИКОНАВСЬКИХ КОЛЕКТИВІВ (на прикладі ансамблю народної музики «Музіки»)

У процесі формування досвіду інструментального виконавства майбутніх педагогів-музикантів важливим компонентом виступає залучення студентів до діяльності у студентських вокально-інструментальних ансамблях. Початки становлення студентських творчих колективів нашого вишу пов'язуємо із відкриттям у 1993 р. музично-педагогічного факультету, на базі якого сформувалася низка студентських колективів малих форм, ансамблів, оркестрів.

В рамках публікації коротко представимо основні етапи становлення ансамблю народної музики «Музіки» факультету мистецтв ТНПУ імені В. Гнатюка як керівник та солістка колективу.

Творчий дебют інструментального ансамблю відбувся у 1999 р. на представленні мистецької програми чоловічого вокального квартету «Акорд» «Допоки музика звучить...» (художній керівник – заслужений артист України Є. Гунько, концертмейстер та керівник інструментального ансамблю – А. Баньковський).

Діяльність ансамблю, як студентського колективу, визначалася специфікою і проблемою частотої зміни складу. До 5-річчя ансамблю був підготовлений перший окремий творчий звіт ансамблю народної музики «Музіки», який відбувся у 2004 році в рамках днів кафедри інструментальної музики «Impreza». До концертного репертуару увійшли інструментальні твори «Гуцульська фантазія», «Молдавська фантазія (в обробці А. Баньковського), «Буковинський марш», «Концертна полька» В. Попадюка (соліст М. Підколотний), вокальні твори (соло – Н. Звір (Овод), Б. Репка, сьогодні – заслужений артист України).